

Nemčija mora biti poražena v tem letu!

Tako je izjavil Stalin v svoji prvomajski proklamaciji, v kateri je tudi priznal, da sovjetska Rusija dobiva veliko vojaško pomoč od Amerike in Anglije.—Rusi zabili zagozdo med pozicije nemškega in finskega vojaštva v Kareliji. Grški guerilci ustanovili novo fronto. Nemški vojniki beže iz Trondheima

Moskva, 1. maja. — Premier Stalin je v svoji prvomajski proklamaciji naglasil, da sovjetske armade morajo in bodo porazile nacistično oboroženo silo in reorganizirale ruske pokrajine, ki so padle pod Hitlerjevo oblast. On je tudi priznal, da sovjetski dobijo veliko vojaško pomoč od Amerike in Velike Britanije.

"Mi smo udeleženi v vojni za svobodo in pravičnost," je rekel Stalin. "Naš cilj je osvoboditev naših bratov v Ukrajini, Moldaviji, Belorusiji, Litvi, Latviji, Estoniji in Kareliji, v deželah, kjer so zasedli fašistični lovci. Iz tega razloga naj poveljniki naših armad store vse za zmajanje nemških fašističnih čet v tem letu."

Stalin je dalje rekel, da je sovjetska armada danes močnejša in bolj oborožena nego je bila pred desetimi meseci, ko so Hitlerjeve hordy invadirale Rusijo. Na drugi strani pa se je udarna linija nacističnih legij zmanjšala in Hitler je moral poslati rezerve na ruske fronte. Prišel bo čas, ko bo tudi nemško ljudstvo napadeno proti militaristični kliki, ki ji načelujeta Hitler in Goebbels.

London, 30. apr.—Poročila iz Moskve pravijo, da so Rusi zabil zagozdo med pozicije nemških in finskih čet v Kareliji in Leningradom in prodrli 37 milj daleč. Prodiranje se nadaljuje.

Sovjetske armade so v ofenzivi na fronti severno in južno od Moskve in v Azovskem morjem. Na ruski vojaški oddelki so dosegli do Korenaja, v sektor severozahodno od Kursa, kjer se odprta pot proti Orlu. Druge sovjetske kolone operirajo pri Belgorodu, 50 milj severno od Karska, 70 milj južno od Karska. V zadnjih štirih dneh so ruske cete prodrele 45 milj daleč na desno od reke Oke nekaj milj stran od Orla. Slednje mesto leži 200 milj južno od Moskve.

Istanbul, Turčija, 30. apr.—Turkijanski zunanji vojaški krogi so bili informirani, da bo osi-
stilo vrglo 250 divizij, okrog 5,000,000 vojakov proti Rusom, ko Hitler da ukaz za novo ofenzivo. To se bo začelo pričela v juniju.

Hitler pravi, da mu bodo dali Romunija, Italija, Ogrska in drugi je osišču kontrolirane države trideset divizij, ki se bodo borile proti Rusom na strani nemške oborožene sile.

Washington, D. C., 30. apr.—Teleski govor Manilskem za-
bija, da sovojetske cete se vedno v vojni operacijah. Ljute boje so v Bayonu ameriške vojske in francoske vojske. Antiquieu. Ko so glavne japonske posadke zbrane na obrežju, so se včeraj razbili japonski letalski letal v japonsko letalsko ba-

Nemci prevzeli vodstvo v Jugoslaviji

Italijani nimajo več nobene besede

Bern Švica, 1. maja. — Nemški general Bader je včeraj v Sarajevu razglasil, da je on prevzel vrhovno poveljstvo nad vsemi četami osišču v Bosni, Srbiji in Črni gori, kjer so Nemci in Italijani v vojni z jugoslovanskimi četniki pod vodstvom generala Draže Mihajlovića.

General Bader je v svojem razglasu izrazil nezadovoljnost nad italijanskim poveljstvom v "balkanski zaščitni coni," v kateri niso Italijani dosegli nobenega uspeha. Dalje je pozval jugoslovanske upornike, naj takoj odlože orožje.

Hitler ponuja mir Angliji

Diktator bi rad imel proste roke v Rusiji

London, 30. apr.—AFI, neodvisna francoska časnikarska agentura, poroča, da je Hitler že postavil tri mirovne ponudbe Veliki Britaniji in v zadnjih šestih tednih, ki sličejo druga drugi. Prva ponudba je prišla skozi Turčijo, druga skozi Švico, tretja pa skozi Švedsko. Angleški vladni krogi so izjavili, da ne vedo ničesar o ponudbah.

Francoska agentura pravi, da hoče Hitler imeti proste roke na ruskih frontah in da je iz tega razloga naslovlj mirovno ponudbo Veliki Britaniji preko nevtralnih držav. Glavne točke te ponudbe so:

Velika Britanija in Amerika naj priznata nemško kontrolo Evrope, toda Hitler bo upošteval anglosaške sugestije glede postavitve novega reda v Evropi.

Nemčija anektira ruske pokrajine, katere smatra za potrebne v okviru svojega "življenskega prostora."

Nemčija naj kontrolira skoro vse francoske, holandske in belgijske kolonije in posestvine, v zameno pa bo priznala nedotakljivost kolonij britanskega imperija.

Amerika naj dobi kontrolo nad latinskimi republikami v političnem in ekonomskem oziru.

Postavitev sistema trgovine med tremi glavnimi imperijami—Nemčijo, Veliko Britanijo in Ameriko.

Zadnji pogoj naj bi bila garancija Veliki Britaniji in Ameriki, da bo Nemčija sodelovala v kampanji, da se Japonska pože-
ne s Pacifika nazaj v svoje ozke meje.

Vodja belosrajčnikov obtožen

Washington, D. C., 30. apr.—George W. Christians, vodja belosrajčnikov, protizidovske organizacije, je bil obtožen po veleporoti v Chattanooga, Tenn., poroča federalni justični depart-
ment. Obtožnica mu med drugim očita, da je hujskal vojake k odporu, ovirala novačenja in kršenja zakona proti špionaži. Justični departmet je napovedal, da so federalni detektivji aretirali 184 sovražnih tujcev v zadnjem tednu. Število aretiranih tujcev je s tem naraslo na 8332.

Velika vojna razstava v Chicagu

Chicago, 30. apr.—To mesto bo imelo največjo vojno razstavo to poletje po izjavi, katero je podal bankir James W. Pope po povratku v Ameriko iz Londona, kjer se je mudil pet tednov. On je tajnik vojne razstave združenih narodov.

KAMPANJA ZA KUPOVANJE BOND-DOV V RAZMAHU

Federalni zakladnik do-
loči kvote

DELAVSKE UNIJE SODELUJEJO

Washington, D. C., 30. apr.—Kot prvi korak v zvezi s programom za preprečitev inflacije, je federalni zakladni departmet otvoril kampanjo za kupovanje vojnih bondov, ki naj bi absorbiralo preveliko nakupno silo. Vlada prodaja bonde, da dobi denar za financiranje vojnega programa.

Zakladnik je postavil kvoto za prihodnje tri mesece. Povprečni nakup bondov na mesec je doslej znašal \$438,000,000, v prihodnjih mesecih pa se mora zvišati najmanj za petdeset odstotkov. Prodajanje vojnih bondov in znakov se je pričelo pred enim letom.

Ustanovljena je bila organizacija "Volunteer Minute Men", katere člani bodo obiskali vsako hišo in skušali pridobiti vsakega, naj investira najmanj deset odstotkov svoje plače v vojne bonde. Čez 100,000 oseb bo sodelovalo v kampanji.

Federalni zakladnik Henry Morgenthau je naznanil, da bo kmalu določil kvote glede nakupa bondov v 3070 okrajih dežele. "To je velika ofenziva na domači fronti," je dejal. "Denar od prodanih bondov bo šel za orožje, strelivo in drugo bojno opremo, ki je potrebna za zmago Amerike v tej vojni. Najmanj deset odstotkov od skupnih dohodkov mora iti za nakup bondov."

Drugi koraki za preprečitev inflacije vključujejo strop nad cenami, delitev blaga v odmerkih, drastične davke na profite in omejitve mezdnih zvišanj.

V kampanji za kupovanje vojnih bondov sodelujejo unije Kongresa industrijskih organizacij, Ameriške delavske federacije in bratovščine železničarjev. William Green, predsednik ADF, in Philip Murray, predsednik CIO, sta po radiu apelirala na člane delavskih organizacij, naj podprejo ameriške vojne napore proti osiščeni silam s kupovanjem bondov in znakov.

Mussolini okrcal fašistične voditelje

Sleparije in pomanjkanje discipline

Bern Švica, 30. apr.—Diktator Mussolini je povedal fašističnim prefektom italijanskih provinc, da ga vznemirjajo sleparije in pomanjkanje discipline, ki se opaža pri nekaterih, zaen-
pa se je zapretel, da bodo ti strogo kaznovani. Proglasi, da bo za izdajalce in postopale se bo proti njim kot takim.

Diktator je po poročilih v italijanskih listih govoril o pomanjkanju življa, kar pa je posledica prometnih potežko in slabe letine.

Neka druga vest, ki pa še ni bila potrjena, pravi, da kralj Viktor Emanuel intrigira proti Mussoliniju in zunanjemu ministru Ciano, diktatorjevemu zetu, ker se ju hoče iznebiti. Baje se snuje monarhistični puč, ki naj bi postavil maršala Pietra Badoglio na pozicijo predsednika vlade.

Washington, D. C., 30. apr.—Radijska poročila iz Rima omenjajo Mussolinijeve odredbe in ukaze fašističnim voditeljem, da morajo biti bolj strogi pri izva-
janju zakonov, ker se je pričela notranja fronta krhati.

Domače vesti

Smrt pri delu v Montani

Klein, Mont.—Pred dnevi je bil tukaj pri delu v premogovniku ubit William T. Schmauh, star 29 let in rojen v Ameriki. Zapušča ženo, sina, starše in sestro. Bil je član ABZ.

Članica v bolnišnici

Girard, O.—Frances Hribar, članica društva 643 SNPJ, je bila te dni operirana v mestni bolnišnici v Warrenu, O., na vnetem slepiču. Članstvo ji želi brzega okrevanja.

Vesti iz Clevelanda

Cleveland.—Družina Vernon Kalan je bila zadnje dni obdarovana s hčerko prvorojenke. Mladica mamica je hči Antona Ogri-
na, ki ima prodajalnico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Roadu, mladi oče pa je sin Franka Kalana, ki vodi pekarijo v Stošestindesetih ulici. Čestitke!

Ameriške posadke v Avstraliji ojačane

Premier Curtin napovedal ofenzivo

Canberra, Avstralija, 30. apr.—Premier John Curtin je dejal v parlamentu, da so nadaljnje ameriške cete dospel v Avstralijo. Ameriške vojaške posadke so bile s prihodom čet ojačane. Premier je dejal, da so cete opremljene z modernim orožjem in da vključujejo važne tehnične enote.

Curtin je naznanil ustanovitev novega odbora, v katerem so on, general Douglas MacArthur, vrhovni poveljnik zavezniške oborožene sile v južnopacifičnem Pacifiku, in člani njegove vlade. Prva seja odbora, na kateri bo razpravla o strategiji, se bo vršila danes.

"Bojna letala, orožje, strelivo in druga bojna oprema prihaja iz Amerike v Avstralijo v neprestanem toku," je rekel Curtin. "Ameriški letalci se udeležujejo napadov na japonska oporišča na otokih Nova Gvineja, New Britain in Timor. Avstralija se pripravlja na ofenzivo proti Japoncem, čeprav je v nevarnosti invazije. Japonci so utrpeli ogromne izgube kot posledica zavezniških letalskih operacij nad Darwinom, Novo Gvinejo in drugimi otoki. V teh je bilo najmanj 150 japonskih bojnih letal sestreljenih in čez sto poškodovanih. To ne pomeni, da je japonska udarna sila slaba. Japonci imajo dovolj letal in vojakov, katere lahko vrže v boj, toda njen pohod proti jugu je bil ustavljen."

Curtin je imel dva govora, enega v parlamentu, drugega pa po radiu. V slednjem je zagotovil Veliko Britanijo, da se bo Avstralija borila na njeni strani do konca. Odločitev v konfliktu pride v južnem Pacifiku. Avstralsko ljudstvo je prežeto s istim navdušenjem in odločnostjo kot jo je demonstriral angleški narod po umiku armade iz Dunkirka. Preteča nevarnost je ustvarila enotnost med narodi britanske imperije in Avstralije je ponosna na to. Pod poveljstvom ameriškega generala MacArthurja bo zavezniška oborožena sila zadajala težke udarce Japoncem v južnopacifičnem Pacifiku.

Nemški bundovec obsojen v zapor

New York, 30. apr.—Paul Huisel, član Nemško-ameriškega bunda, nacistične organizacije in lastnik nacističnega taborišča v Nordlandu, je bil obsojen na dve in pol leta zapore, ker se ni registriral za vojaško službo v smislu v kongresu sprejetega zakona. Obsojbo je izrekel federalni sodnik Vincent I. Leibell.

Federalna vlada ne bo "zarmrznila" mezd

Ruski delavci garajo za Nemce

Molotov razkril nacistične brutalnosti

Kujbišev, Rusija, 30. apr.—Sovjetska vlada pravi, da so Nemci odgnali več tisoč ruskih delavcev iz okupiranih krajev v Nemčijo, kjer so jih uposlili pri prisilnih delih. Nadaljnji tisočji bodo odvedeni tja v prihodnjih tednih.

"Nasilni odgoni ruskih delavcev so povezani s skrbno izdelanim načrtom organiziranja ropanja in uničevanja sovjetske lastnine," pravi uradno poročilo. "Nacisti hočejo na vsak način ponemčiti rusko ljudstvo."

Obdolžitve sovjetske vlade bazirajo na dokumentih, katere so Rusi dobili pri ujetih nemških častnikih. Te so vključene v not, katero je zunanji komisar Molotov poslal vsem prijateljskim državam. Sovjetska vlada je že v tretji obdobji Nemce brutalnega postopanja proti Rusom v okupiranih pokrajinah. V not, izdani 28. novembra, je protestirala proti mučenju ruskih vojnih ujetnikov, v drugi not, 7. januarja pa je izjavila, da točno beleži nacistične zločine in da se bo maščevala nad Nemci, ko pride čas obračuna.

Amerika je odgovorna za vojno!

Tako pravi katoliški nadškof Lucey

Richmond, Va., 30. apr.—Katoliški nadškof Robert E. Lucey iz San Antonia, Tex., je dejal, da je Amerika delno odgovorna za sedanjo svetovno vojno, zaen-
pa je poveljeval papežev mirovni program, "v katerem nima duh izolacije in nevtralnosti prostora, kolikor se ta tiče velikih narodov."

Lucey je govoril pred delegati na konvenciji katoliškega odbora za južne države. "Dasi je Amerika geografično oddaljena od Evrope, je ona najbolj nevarna v Evropi," je dejal. "Mi smo v Evropi s svojim prestižem, silo in bogastvom."

Na konvenciji je govoril tudi kongresnik John McCormack, demokrat iz Massachusettsa in vodja demokratske večine v nižji kongresni zbornici. On je povedal delegatom, "da moramo biti hvaležni Bogu, ker se Rusija bori proti nacistični Nemčiji." Kongresnik je med drugim dejal, da je že nastal preobrat v tej vojni. Nacistična Nemčija je še vedno sovražnik št. 1 in njen poraz bo končal to vojno. Boji, ki se vrše na ruskih frontah, so večjega pomena od onih na Pacifiku.

Sodišča se bodo držala zakonov glede stanarine

Chicago, 30. apr.—Edward S. Scheffer, vrhovni sodnik mestnega sodišča, je včeraj odgovoril na vprašanja najemnikov, ki so hoteli vedeti, ali naj se uprejo zvišanju stanarine. Odgovor je bil, da se bodo sodišča držala zakonov in da ne bodo dovolila izgo-
na najemnikov, ki nečejo plačati višje stanarine hišnim posestnikom. Stanarina, ki je bila v veljavi 1. marca, ostane. Uradniki organizacije hišnih posestnikov, katere predsednik je Ronald J. Chinnock, so na svojem zborovanju zaključili, da bodo zahtevali zvišanje stanarine za 4.5%, ker so stroški vzdrževanja stanovanj poskočili.

Zadeva v rokah vojnodelavskega odbora

ROOSEVELT DOSEGEL SVOJ NAMEN

Washington, D. C., 30. apr.—Nizke in nezadostne mezde se lahko zvišajo, one, ki so bile določene pri kolektivnih pogajanjih med unijami in delodajalci, pa bodo stabilizirane v smislu Rooseveltove poslanice, katero je naslovil kongresu zadnji ponedeljek in v kateri je orisal program za preprečitev inflacije.

William H. Davis, načelnik vojnodelavskega odbora, je po konferenci z delavskimi voditelji dejal, da je predsednik v svoji poslanici priporočil elastičnost mezd, kar pomeni, da se lahko zvišajo, ne pa "zamrznejo". "Dinamične stvari ni mogoče zamrzniti," je rekel. "Vsak poskus v tej smeri bi se izjalovil."

Davis je dalje rekel, da se člani njegovega odbora še niso sporazumeli glede definitivnega programa o stabilizaciji mezd. Ta problem bo izročen v rešitev posebnemu odboru odbora, ki bo danes imenovan.

Administracija se je lotila drugega dela, da se omogoči izvajanje Rooseveltovega programa za preprečitev inflacije, ki je dobil ugoden odmev v obeh kongresnih zbornicah. Opozicija se opaja je pri onih kongresnikih in senatorjih, ki vodijo kampanjo za odpravo štirideseturnega delovnega tedna v vojnih industrijah in preklic delavskih zakonov.

Z Davisom so včeraj konferirali Frances Perkins, delavska tajnica; Donald M. Nelson, načelnik odbora za produkcijo bojne opreme; Paul V. McNutt, načelnik komisije za mobilizacijo človeške sile; Robert P. Patterson, pomožni vojni tajnik; Ralph Bard, pomožni mornarični tajnik; Emory S. Land, načelnik federalne pomorske komisije, in več drugih vladnih uradnikov. Davis je dejal, da je bila konferenca sklicana v svrhu izmenjave idej in mnenj.

Stabilizacija mezd in določitev cen na bazi onih, ki so prevladovala v marcu, sta najvažnejši točki Rooseveltovega programa. Od uspešne izvedbe teh zavisi izvajanje ostalih točk programa. Predsednik je že dosegel svoj glavni namen, ko je kongres položil predložene protidelavske načrte na polico. Zbornični odsek za mornarične zadeve bo danes glasoval o Vinson-Smithovem načrtu glede raztegnitve delovnega tedna od 40 na 48 ur, toda delavcem naklonjeni člani tega odseka so izjavili, da načrt ne bo odobren.

Leon Henderson, načelnik administracije za kontrolo cen, je izjavil, da bo izdal nove regulacije z namenom, da se poostri sistem kontrole cen.

Fašist zahteva smrtno kazen za Bluma in Reynauda

Vichy, Francija, 30. apr.—Jacques Doriot, vodja francoskih fašistov in zaupnik Pierra Laval-
la, zagovornika poglobitve kooperacije z nacistično Nemčijo, je v svojem govoru v Bayonu zahteval, da morata biti bivša premierja Leon Blum in Paul Reynaud ustreljena kot izdajalca Francije brez obravnave. Doriot je dejal, da sta odgovorna za vstop Francije v vojno v septembru 1939. Ustreliti je treba tudi Georges Mandela, bivšega notranjega ministra. Doriot je govoril pred 7000 pristali in člani svoje stranke.

